

Pradžia>Šeimos teisė ir paveldėjimas>Vaiko įkurdinimas kitoje valstybėje, be kita ko, globėjų šeimoje

Vaiko įkurdinimas kitoje valstybėje, be kita ko, globėjų šeimoje

Vaikui gali reikėti naujos šeimos dėl to, kad jis yra našlaitis, arba dėl to, kad jo tėvai yra nepajėgūs juo rūpintis. Be to, terminas „vaikus globojanti šeima“ ES šalyse gali būti apibrėžiamas skirtingai.

Reglamentas „Briuselis IIa“ taikomas bet kokiam vaiko apgyvendinimui globos namuose su vienu ar daugiau asmenų arba globos įstaigoje (našlaičių namuose ar vaikų namuose) kitoje ES šalyje.

Teismas ar institucija, planuojantys patikėti vaiką globėjų šeimai ar institucijai kitoje ES šalyje, prieš nurodant patikėti vaiką turi pasikonsultuoti su tos šalies valdžios institucijomis. Siekiant nustatyti, kokios konsultacijos yra būtinos, reglamente daroma nuoroda į nacionalinę teisę:

jei dėl tokio patikėjimo reikėtų, kad valstybės, kurioje vaikas apgyvendinamas, valdžios institucija imtųsi veiksmų tuo atveju, jeigu tai būtų tos šalies vidaus byla, prieš nurodant patikėti vaiką reikėtų gauti priimančiosios valstybės valdžios institucijų *sutikimą* dėl panašaus tarpvalstybinio apgyvendinimo; jeigu valdžios institucija neprivalo imtis veiksmų panašioje vidaus byloje toje valstybėje, kurioje vaikas apgyvendinamas, jos institucijos turi būti tik informuojamos apie apgyvendinimą.

Kiekvienos ES šalies nacionalinėje teisėje ir taisyklėse apibrėžiama sąvoka „vaikus globojanti šeima“, ypač jei ji apima giminaičius.

Spustelėjus kurios nors šalies vėliavą, bus pateikta išsami tos šalies informacija.

Paskutinis naujinyas: 15/04/2020

Šį puslapį tvarko Europos Komisija. Šiame tinklalapyje pateikta informacija nebūtinai atitinka Europos Komisijos oficialią poziciją. Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą informaciją arba duomenis. Informacija apie ES tinklalapių autorių teises pateikiama teisiniame pranešime.

Vaiko įkurdinimas kitoje valstybėje, be kita ko, globėjų šeimoje - Čekija

1 Ar pagal jūsų nacionalinę teisę yra nustatyta prievolė konsultuotis ir gauti sutikimą prieš įkurdinant vaiką kitoje valstybėje? Nurodykite galimas išimtis.

Praktiškai centrinė institucija turi iš kompetentingos vietos vaikų apsaugos agentūros nustatyti, kokios galimybės yra vaiką įkurdinti.

2 Jei reikalaujama iš anksto konsultuotis ir gauti sutikimą, su kuria institucija reikia konsultuotis ir gauti jos sutikimą?

Centrinė institucija savo sutikimą duoda pasikonsultavusi su kompetentinga vaikų apsaugos agentūra. Sutikimas duodamas neoficialiai – centrinė institucija pateikia rašytinę nuomonę.

3 Trumpai aprašykite konsultacijų rengimo ir sutikimo gavimo procedūrą (nurodykite reikiamus dokumentus, terminus, procedūros sąlygas ir kitą susijusią informaciją).

Centrinė institucija susisieikia su kompetentinga vietos vaikų apsaugos agentūra (savivaldybės institucija su išplėstiniais įgaliojimais), kuri savo ruožtu nustato, ar vaikas galėtų būti įkurdintas (nustato, ar globėjai ir institucijos turi laisvų pajėgumų).

4 Pagal jūsų valstybės narės nacionalinę teisę – ką reiškia globėjų šeima?

Jeigu nė vienas iš tėvų negali pats rūpintis vaiku, teismas gali vaiką patikėti teisėto globėjo globai (kai tėvų valdžia iš tėvų yra atimta, jų, kaip tėvų, valdžia yra apribota arba nė vieno iš tėvų nebėra gyvo) arba globėjų šeimai, arba vaikas gali būti patikėtas „kito asmens“ globai. Globėjų šeima ir teisėtas globėjas turi teisę gauti labai konkrečias socialines išmokas. „Kitas asmuo“ teisės gauti tokias išmokas neturi.

Globėjų šeima privalo ir yra įgaliota asmeniškai rūpintis vaiku. Augindama vaiką, globėjų šeima tinkamai įgyvendina tėvų teises ir pareigas. Globėjų šeima privalo ir yra įgaliota priimti sprendimus tik dėl vaiko kasdienių reikalų, atstovauti vaikui tvarkant tuos reikalus ir valdyti vaiko turtą. Globėjų šeima turi informuoti vaiko tėvus apie su vaiku susijusius esminius dalykus. Prireikus pagal aplinkybes teismas nustato papildomas globėjų šeimos teises ir pareigas. Jeigu vaikas negali būti patikėtas kurios nors iš pirmiau aprašytų formų globai, teismas gali nurodyti vaiką patikėti institucinei globai.

5 Ar į globėjų šeimos sąvoką įtraukiami giminaičiai? Jei taip, kokie?

Taip, nemažai globėjų šeimų Čekijoje yra vaikų giminaičiai. Giminytės laipsnis ir kiti apribojimai Čekijos globos teisės aktuose niekaip neapibrėžti.

Paskutinis naujinyas: 28/07/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Vaiko įkurdinimas kitoje valstybėje, be kita ko, globėjų šeimoje - Vokietija

1 Ar pagal jūsų nacionalinę teisę yra nustatyta prievolė konsultuotis ir gauti sutikimą prieš įkurdinant vaiką kitoje valstybėje? Nurodykite galimas išimtis.

Iš esmės taip, Vokietijoje iš kitos ES valstybės narės (išskyrus Daniją) pateiktas prašymas atlikti konsultavimosi procedūrą visada turi būti teikiamas prieš įkurdinant nepilnametį.

Iš esmės šis reikalavimas Vokietijoje apima visų formų vaiko įkurdinimą, t. y., visų pirma, vaiko patikėjimą giminaičių globai, jeigu vaiko įkurdinimas grindžiamas siunčiančiosios valstybės narės valdžios institucijos arba teismo priemone. Jeigu priemonę inicijavo kitos ES valstybės narės (išskyrus Daniją) valdžios institucija arba teismas, apskritai galima daryti prielaidą, kad bus reikalingas išankstinis sutikimas.

Ar ypatingais individualiais atvejais galima atsisakyti išankstinio sutikimo reikalavimo, iki vaiko įkurdinimo turi būti išsiaiškinta kompetentingoje federalinės žemės jaunimo gerovės tarnyboje (vok. *Landesjugendamt* – LJA).

Keičiant arba išplečiant vaiko įkurdinimo priemonę, visada turi būti gaunamas naujas sutikimas.

2 Jei reikalaujama iš anksto konsultuotis ir gauti sutikimą, su kuria institucija reikia konsultuotis ir gauti jos sutikimą?

Sutikimą turi duoti jaunimo gerovės tarnyba, atsakinga už atitinkamą federalinę žemę, kurios teritorijoje planuojama įkurdinti vaiką. Vokietija turi 16 federalinių žemių ir 17 jaunimo gerovės tarnybų (po vieną kiekvienoje federalinėje žemėje, o Šiaurės Reino-Vestfalijos federalinėje žemėje – dvi; adresų sąrašas nurodytas interneto svetainėje <http://www.bagjlae.de/>). Jeigu dar nėra pateikta konkretaus pasiūlymo, kur nepilnametis bus įkurdintas, Vokietijos centrinė institucija nustatys artimiausią ryšį turinčios teritorijos jaunimo gerovės tarnybą. Alternatyviu atveju kompetentinga laikoma Berlyno federalinė žemė (Įstatymo, kuriuo įgyvendinamos tam tikros teisinės priemonės tarptautinės šeimos teisės srityje (vok. *Gesetz zur Aus- und Durchführung bestimmter Rechtsinstrumente auf dem Gebiet des internationalen Familienrechts*) – Tarptautinės šeimos teisės įstatymo, *IntFamRVG* 45 straipsnis).

Federalinė žemė	Adresas	Telefono numeris, fakso numeris, e. pašto adresas, interneto svetainė

Baden-Viurtembergas	Kommunalverband für Jugend und Soziales Baden-Württemberg Dezernat Jugend – Landesjugendamt Lindenspürstraße 39 70176 Stuttgart	Vadovas: Reinhold Grüner Tel. +49 (0)711 6375-0 Faksas +49 (0)711 6375-449 E. paštas reinhold.gruener@kvjs.de http://www.kvjs.de/
Bavarija	Zentrum Bayern Familie und Soziales Bayerisches Landesjugendamt Marsstraße 46 80335 Munich	Vadovas: Hans Reinfelder Tel. +49 (0)89 1261-04 Faksas +49 (0)89 1261-2412 E. paštas grenzeuberschreitendeUnterbringung-blja@zbfs.bayern.de http://www.blja.bayern.de/
Berlynas	Senatsverwaltung für Bildung, Jugend und Wissenschaft Jugend und Familie, Landesjugendamt Bernhard-Weiß-Straße 6 10178 Berlin	Vadovas: Bus paskelbta Nuolatinė atstovė federalinėje asociacijoje (BAG): Dr. Sabine Skutta Tel. +49 (0)30 90227-5580 Faksas +49 (0)30 90227-5011 E. paštas sabine.skutta@senbjf.berlin.de http://www.berlin.de/sen/bjw
Brandenburgas	Ministerium für Bildung, Jugend und Sport des Landes Brandenburg Abteilung Kinder, Jugend und Sport Heinrich-Mann-Allee 107 14473 Potsdam	Vadovas: Volker-Gerd Westphal Tel. +49 (0)331 866-0 Faksas +49 (0)331 866-3595 E. paštas http://www.mbjs.brandenburg.de/
Bremen	Die Senatorin für Soziales, Jugend, Frauen, Integration und Sport Landesjugendamt Bahnhofsplatz 29 28195 Bremen	Vadovė: Christiane Schrader Tel. +49 (0)421 361-0 Faksas +49 (0)421 496-4401 E. paštas christiane.schrader@soziales.bremen.de http://www.soziales.bremen.de/sixcms/detail.php?gsid=bremen02.c.740.de
Hamburgas	Behörde für Arbeit, Soziales, Familie und Integration Amt für Familie Überregionale Förderung und Beratung/ Landesjugendamt FS 4 Adolph-Schönfelder-Straße 5 22083 Hamburg	Vadovas: Dr. Herbert Wiedermann Tel. +49 (0)40 42863-2504 Faksas +49 (0)40 42796-1144 E. paštas herbert.wiedermann@basfi.hamburg.de http://www.hamburg.de/basfi/
Hesenas	Hessisches Ministerium für Soziales und Integration Abteilung II6B – Jugendgremienarbeit Sonnenberger Straße 2/2a 65193 Wiesbaden	Vadovė: Cornelia Lange Tel. +49 (0)611 3219-3248 arba -3249 Faksas +49 (0)611 817-3260 E. paštas cornelia.lange@hsm.hessen.de Nuolatinė atstovė federalinėje asociacijoje (BAG): Susanne Rothenhöfer Tel. +49 (0)611 3219-3433 Faksas +49 (0)611 32719-3433 E. paštas susanne.rothenhoefer@hsm.hessen.de http://www.sozialministerium.hessen.de/
Meklenburgas-Pomeranija	Kommunaler Sozialverband Mecklenburg-Vorpommern Landesjugendamt Der Verbandsdirektor Am Grünen Tal 19 19063 Schwerin	Vadovas: Bus paskelbta Kontaktinis asmuo: Nicole Kehrhahn-von Leesen Tel. +49 (0)385 396899-11 Faksas +49 (0)385 396899-19 E. paštas Kehrhahn-vonLeesen@ksv-mv.de http://www.ksv-mv.de/jugendhilfe/aufgaben.html
Žemutinė Saksonija	Niedersächsisches Landesamt für Soziales, Jugend und Familie Außenstelle Hannover Fachgruppe Kinder, Jugend und Familie Schiffgraben 30-32 30175 Hannover	Vadovė: Silke Niepel Tel. +49 (0)511 89701-303 Faksas +49 (0)511 89701-330 E. paštas silke.niepel@ls.niedersachsen.de http://www.soziales.niedersachsen.de/

Šiaurės Reinas-Vestfalija (Reino kraštas)	Landschaftsverband Rheinland Dezernat Kinder, Jugend und Familie LVR-Landesjugendamt Kennedy-Ufer 2 50679 Cologne	Vadovas: Lorenz Bahr Tel. +49 (0)221 809-4002 Faksas +49 (0)221 809-4009 E. paštas LR4Buerer@lvr.de http://www.lvr.de/
Šiaurės Reinas-Vestfalija (Vestfalija-Lipė)	Landschaftsverband Westfalen-Lippe LWL-Dezernat Jugend und Schule Warendorfer Straße 25 48145 Münster	Vadovė: Birgit Westers Tel. +49 (0)251 591-01 Faksas +49 (0)251 591-275 E paštas birgit.westers@lwl.org http://www.lwl.org/LWL/Jugend/Landesjugendamt/LJA/
Reino kraštas-Pfalcas	Landesamt für Soziales, Jugend und Versorgung Rheinland-Pfalz Landesjugendamt Rheinallee 97-101 55118 Mainz	Vadovė: Birgit Westers Tel. +49 (0)6131 967-289 Faksas +49 (0)6131 967-365 E. paštas zeller.birgit@lsjv.rlp.de http://www.lsjv.rlp.de/kinder-jugend-und-familie/
Saro kraštas	Ministerium für Soziales, Gesundheit, Frauen und Familie C 5 – Kinder- und Jugendhilfe, Landesjugendamt Franz-Josef-Röder-Straße 23 66119 Saarbrücken	Vadovė: Alexandra Heinen Tel. +49 (0)681 501 – 2082 E. paštas a.heinen@soziales.saarland.de Nuolatinė atstovė federalinėje asociacijoje (BAG): Annette Reichmann Tel. +49 (0)681 501-2082 Faksas +49 (0)681 501-3416 E. paštas a.reichmann@soziales.saarland.de E. paštas landesjugendamt@soziales.saarland.de http://www.landesjugendamt.saarland.de/
Saksonija	Sächsisches Staatsministerium für Soziales und Verbraucherschutz Landesjugendamt Carolastraße 7a 09111 Chemnitz	Vadovas: Peter Darmstadt Tel. +49 (0)371 24081-101 E. paštas peter.darmstadt@lja.sms.sachsen.de http://www.lja.sms.sachsen.de/
Saksonija-Anhaltas	Landesverwaltungsamt Referat Jugend Landesjugendamt Ernst-Kamieth-Straße 2 06122 Halle (Saale)	Vadovė: Antje Specht Atstovė federalinėje asociacijoje (BAG): Corinna Rudloff Tel. +49 (0)345 514-1625/1855 Faksas +49 (0)345 514-1012/1719 E. paštas antje.specht@lvwa.sachsen-anhalt.de ; Corinna.Rudloff@lvwa.sachsen-anhalt.de http://www.sachsen-anhalt.de/startseite/
Šlėzvigas-Holšteinas	Ministerium für Soziales, Gesundheit, Jugend, Familie und Senioren des Landes Schleswig-Holstein Landesjugendamt Adolf-Westphal-Straße 4 24143 Kiel	Vadovas: Thorsten Wilke Tel. +49 (0)431 988-2405 Faksas +49 (0)431 988-2618 E. paštas thorsten.wilke@sozmi.landsh.de http://www.schleswig-holstein.de/MSGFG/DE/MSGFG_node.html
Tiuringija	Thüringer Ministerium für Bildung, Jugend und Sport Abt. 4 – Kinder, Jugend, Sport und Landesjugendamt Werner-Seelenbinder-Str. 7 99096 Erfurt	Vadovė: Martina Reinhardt Tel. +49 (0)361 573411-300 Faksas +49 (0)361 573411-830 E. paštas: martina.reinhardt@tmbjs.thuringen.de http://www.thuringen.de/

3 Trumpai aprašykite konsultacijų rengimo ir sutikimo gavimo procedūrą (nurodykite reikiamus dokumentus, terminus, procedūros sąlygas ir kitą susijusią informaciją).

Iš kitos ES valstybės narės (išskyrus Daniją) pateiktas prašymas duoti sutikimą įkurdinti nepilnametį siunčiamas arba tiesiogiai kompetentingai Vokietijos jaunimo gerovės tarnybai, arba per kitos ES valstybės narės centrinę instituciją Vokietijos Federalinei teisingumo tarnybai (vok. *Bundesamt für Justiz*), kuri pastaruoju atveju perduoda prašymą kompetentingai Vokietijos jaunimo gerovės tarnybai.

Vietos kompetenciją turinti Vokietijos jaunimo gerovės tarnyba pagal *IntFamRVG* 46 straipsnio 1 dalį prašymą paprastai patenkina, jeigu:

1. planuojamas vaiko įkurdinimas Vokietijoje atitinka vaiko interesus, visų pirma todėl, kad jis turi konkretų ryšį su Vokietija,
2. užsienio valdžios institucija pateikė ataskaitą ir, prireikus, medicinos pažymą arba įvertinimus, kuriuose išdėstyta planuojamo vaiko įkurdinimo priežastys,

3. vaikas buvo išklaustas per užsienyje vykusį procesą, nebent apklausa veikiausiai buvo netinkama atsižvelgiant į vaiko amžių ar brandą (paprastai laikoma, kad prie vaiko amžiaus ir raidos lygio pritaikyta apklausa, per kurią aiškinamasi vaiko įkurdinimo Vokietijoje klausimą, yra būtina, jeigu vaikas yra trejų metų amžiaus arba vyresnis),
4. atitinkama įstaiga arba vaikus globojanti šeima davė sutikimą ir nėra priešasčių nevykdyti tolesnių vaiko įkurdinimo veiksmų,
5. buvo suteiktas arba pažadėtas patvirtinimas pagal užsieniečių statuso reglamentavimo teisės aktus ir
6. pasirūpinta išlaidų (įskaitant pakankamą sveikatos draudimą) padengimu.

Jaunimo gerovės tarnyba turi pasirūpinti, kad šeimos bylų teismas (vok. *Familiengericht*), t. y. aukštesniojo federalinės žemės teismo (*Oberlandesgericht*), kurio jurisdikcijoje turi būti įkurdintas vaikas, padalinys, patvirtintų planuojamą duoti sutikimą, o tada jaunimo gerovės tarnyba gali prašančiajai užsienio valdžios institucijai pranešti apie savo sutikimą (*IntFamRVG* 47 straipsnio 1 dalis, pirmas sakiny).

Po to, kai buvo suteiktas patvirtinimas arba buvo atsisakyta jį suteikti, kompetentinga Vokietijos jaunimo gerovės tarnyba informuoja prašančiąją užsienio valdžios instituciją, Vokietijos centrinę instituciją ir įstaigą arba vaikus globojančią šeimą, kurioje turi būti įkurdintas vaikas, apie motyvuotą galutinį sprendimą (*IntFamRVG* 46 straipsnio 5 dalis).

Reikalaujama pateikti toliau nurodytą informaciją ir įrodymus:

- kompetentingos užsienio valdžios institucijos, įkurdinančios vaiką, pavadinimą, adresą ir telefono numerį,
- vaiko vardą ir pavardę, gimimo datą ir pilietybę (tapatybės kortelės arba gimimo liudijimo kopiją),
- (planuojamą) įkurdinimo trukmę,
- bendras vaiko įkurdinimo priežastis ir (arba) profesinį pagrindą ir motyvus, kodėl vaikas įkurdintas būtent Vokietijoje (įskaitant ankstesnius teismo sprendimus),
- informaciją apie vaiko sveikatos būklę (jeigu turima, pateikti medicinos pažymys ir įvertinimus),
- priimančios globos įstaigos ar vaikus globojančios šeimos pavadinimą ar vardus ir pavardes, adresą ir telefono numerį,
- globos įstaigos ar vaikus globojančios šeimos sutikimą įkurdinti vaiką,
- jeigu turima: tinkamumo globoti vaikus pažymėjimą ar priimančiosios vaikus globojančios šeimos licenciją arba priimančiosios įstaigos veiklos licenciją pagal Vokietijos teisę,
- vaikų globos teisę turinčių asmenų kontaktinius duomenis,
- įrodymus, kad per užsienyje vykstantį procesą vaikas buvo išklaustas, nebent, atsižvelgiant į vaiko amžių ar brandą, apklausa atrodo netinkama,
- išaiškinimo, kas prisiims išlaidas, įrodymus,
- vaiko sveikatos būklės / civilinės atsakomybės draudimo įrodymus.

Visa informacija ir įrodymai turi būti išversti į vokiečių kalbą.

Pasiliekama teisė prašyti papildomos informacijos ir (arba) dokumentų.

4 Pagal jūsų valstybės narės nacionalinę teisę – ką reiškia globėjų šeima?

Pagal Reglamento „Briuselis IIa“ 56 straipsnį ši sąvoka apima visus vaiko įkurdinimo ne įstaigose atvejus. Tai atitinka Socialinio kodekso (vok. *Sozialgesetzbuch* – SGB) Aštuntosios knygos „Vaikų ir jaunimo gerovė“ (SGB VIII) 44 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį: „bet kuris asmuo, pageidaujantis rūpintis vaiku arba jaunuoliu visą laiką savo namų ūkyje“. Tai yra globėjas.

5 Ar į globėjų šeimos sąvoką įtraukiami giminaičiai? Jei taip, kokie?

Taip. Iš esmės ši sąvoka apima visus giminytės ryšius.

Paskutinis naujinimas: 24/07/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Vaiko įkurdinimas kitoje valstybėje, be kita ko, globėjų šeimoje - Italija

1 Ar pagal jūsų nacionalinę teisę yra nustatyta prievolė konsultuotis ir gauti sutikimą prieš įkurdinant vaiką kitoje valstybėje? Nurodykite galimas išimtis.

Italijos teisės aktuose šiuo metu nėra nustatyta konkrečių normų, kuriomis būtų reglamentuojama išankstinio konsultavimosi procedūra, numatyta Reglamento (EB) Nr. 2201/2003 56 straipsnio 1 dalyje. Tačiau pagal bendrąsias nuostatas, siekiant įkurdinti vaiką (t. y. jį įkurdinti su kitais asmenimis negu jo tėvai), reikia, kad dalyvautų kompetentinga teisminė institucija.

Atliekant vaiko įkurdinimo Italijoje vertinimą pagal minėtojo reglamento 56 straipsnį, patartina pasikonsultuoti su Italijos centrine institucija dėl reikiamos informacijos ar netgi pagalbos (Teisingumo ministerijos Nepilnamečių ir bendruomenės teisingumo departamento centrinė institucija, via D. Chiesa 24, 00136 Rome; tel. +39 06 6818.8535; e. paštas autoritacentrali.dgmc@giustizia.it).

2 Jei reikalaujama iš anksto konsultuotis ir gauti sutikimą, su kuria institucija reikia konsultuotis ir gauti jos sutikimą?

Įkurdinant vaiką turi dalyvauti teisminė institucija; nesant konkrečių teisės normų, patartina prieš įkurdinant vaiką pasikonsultuoti su Italijos centrine institucija. Nesant šalies vidaus teisės normų, kuriomis būtų reglamentuojamas tarpvalstybinis vaiko įkurdinimas, Italijos teismai pagal 1983 m. Įstatymo Nr. 184 4 straipsnio 2 dalyje išdėstytos globos sistemos analogiją turi duoti leidimą dėl tokio įkurdinimo. Todėl, siekiant įkurdinti vaiką Italijoje, reikia, kad dalyvautų Italijos teismai.

3 Trumpai aprašykite konsultacijų rengimo ir sutikimo gavimo procedūrą (nurodykite reikiamus dokumentus, terminus, procedūros sąlygas ir kitą susijusią informaciją).

Konkrečių nacionalinės teisės normų nėra.

4 Pagal jūsų valstybės narės nacionalinę teisę – ką reiškia globėjų šeima?

Nacionalinėje teisėje neapibrėžta sąvoka „vaikus globojanti šeima“, kuri Italijos teisėje gali būti vadinama *famiglia affidataria*. Tačiau šis teisinis institutas reglamentuojamas 1983 m. Įstatyme Nr. 184. Šiame įstatyme *famiglia affidataria* apibrėžiama kaip šeima (poros, turinčios arba neturinčios bendrų vaikų, arba nesusituokę asmenys), atsakinga už vaiko, praradusio savo biologinių tėvų pagalbą ir apsaugą, globą.

5 Ar į globėjų šeimos sąvoką įtraukiami giminaičiai? Jei taip, kokie?

Pagal nacionalinę teisę (žr. 1983 m. Įstatymo Nr. 184 2 straipsnį) bet kuris nepilnametis, laikinai netekęs tinkamos šeimos aplinkos, gali būti patikėtas kitai šeimai, galbūt su kitais nepilnamečiais, arba nesusituokusiam asmeniui, arba šeimos tipo bendruomenei, siekiant apsaugoti jo gerovę, švietimą ir mokymąsi. Jeigu vaiko tinkamai įkurdinti šeimoje neįmanoma, vaikas gali būti priimtas į viešąją arba privačią globos įstaigą, pageidautina, vaiko gyvenamosios vietos regione. Nesant teisės aktuose nurodytos apibrėžties, paprastai laikoma, kad globėjų šeimos reiškia kitus asmenis negu vaiko tėvai. Nacionalinėje teisėje šiuo požiūriu neskirstoma į giminaičius ir negiminaičius. Tačiau, kai vaikas paaimamas iš šeimos, teisėjas visų pirma turi įsitikinti, ar galima vaiką įkurdinti su giminaičiais. Jeigu negalima, gali būti svarstomos negiminaičių kandidatūros.

Paskutinis naujinimas: 22/12/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Vaiko įkurdinimas kitoje valstybėje, be kita ko, globėjų šeimoje - Latvija

1 Ar pagal jūsų nacionalinę teisę yra nustatyta prievolė konsultuotis ir gauti sutikimą prieš įkurdinant vaiką kitoje valstybėje? Nurodykite galimas išimtis.

Prieš nurodant įkurdinti vaiką kitoje valstybėje, turi būti konsultuojamasi su kompetentingu šeimos teismu (latv. *bāriņtiesa*), turinčiu jurisdikciją teritorijoje, kurioje bus įkurdinamas vaikas, ir turi būti gautas jo sutikimas.

2 Jei reikalaujama iš anksto konsultuotis ir gauti sutikimą, su kuria institucija reikia konsultuotis ir gauti jos sutikimą?

Apie vaiko įkurdinimo planą reikia informuoti Latvijos teisingumo ministeriją, o pastaroji susisieks su kompetentingu šeimos teismu dėl sutikimo davimo. Kompetentingo šeimos teismo sutikimas nereikalingas, jei tuo metu, kai vaikas įkurdinamas, vaiko globos teisė iš tėvų neatimta arba globos teisė suteikta kitam asmeniui.

3 Trumpai aprašykite konsultacijų rengimo ir sutikimo gavimo procedūrą (nurodykite reikiamus dokumentus, terminus, procedūros sąlygas ir kitą susijusią informaciją).

Latvijos teisingumo ministerija yra centrinė ryšių palaikymo institucija, kuri nagrinėja reglamento 56 straipsnyje nurodytus sprendimus dėl įkurdinimo ir perduoda juos kompetentingai Latvijos institucijai, kuri priima sprendimus dėl įkurdinimo.

Reikalingų dokumentų sąrašas:

1. informacija apie vaiko teisinį statusą, visų susijusių teismo sprendimų kopijos ir jų vertimas į latvių k.;
2. informacija apie vaiko paėmimo iš šeimos priežastis ir jos vertimas į latvių k.;
3. vaiko gimimo liudijimo kopija;
4. informacija apie vaiko poreikius (sveikatos būklę, išsilavinimą, emocinius poreikius ir kalbas, kuriomis galima susikalbėti su vaiku) ir jos vertimas į latvių k.;
5. mokyklos ar ikimokyklinio ugdymo įstaigos lankymo pažymėjimas, medicinos dokumentai (informacija apie sveikatos patikrinimus, skiepimą ir diagnozuotas ligas) ir jų vertimas į latvių k.
6. informacija apie asmenį, pas kurį įkurdinamas vaikas, arba apie šeimą, kurioje jis įkurdinamas.

*Jei užsienio institucija nenurodė konkretaus asmens Latvijoje, pas kurį turėtų būti įkurdintas vaikas, šeimos teismas, atsižvelgdamas į vaiko ryšių su Latvija svarbą, padės rasti tinkamą globėją arba vaikus globojančią šeimą Latvijoje.

4 Pagal jūsų valstybės narės nacionalinę teisę – ką reiškia globėjų šeima?

Latvijoje tėvų globos netekę vaikai gali būti įkurdinami vaikus globojančioje šeimoje arba jiems gali būti paskirta globa.

Vaiką globojanti šeima – tai šeima, kuri suteikia globą našlaičiui arba tėvų globos netekusiui vaikui tol, kol jis, jei įmanoma, grąžinamas tėvų globai arba kol vaikas įvaikinamas arba jam nustatoma globa.

Globėjas priima visas tėvų teises bei pareigas ir atstovauja vaikui visais asmeniniais ir nuosavybės klausimais.

5 Ar į globėjų šeimos sąvoką įtraukiami giminaičiai? Jei taip, kokie?

Vaiko globėju gali būti paskirtas vaiko giminaitis arba ne giminaitis, kurį šeimos teismas laiko asmeniu, galinčiu atlikti globėjo pareigas.

Bet kuris giminaitis, kuris nori rūpintis vaiku, gali būti paskirtas jo globėju, jei turi reikiamų gebėjimų ir savybių, kad galėtų atlikti globos užduotis.

Paskutinis naujinimas: 13/01/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Vaiko įkurdinimas kitoje valstybėje, be kita ko, globėjų šeimoje - Malta

1 Ar pagal jūsų nacionalinę teisę yra nustatyta prievolė konsultuotis ir gauti sutikimą prieš įkurdinant vaiką kitoje valstybėje? Nurodykite galimas išimtis.

Šioje srityje atsakinga institucija yra Socialinės globos standartų institucija, kuri paskirta Maltos centrinė institucija. Žr. atsakymą į 3 klausimą.

2 Jei reikalaujama iš anksto konsultuotis ir gauti sutikimą, su kuria institucija reikia konsultuotis ir gauti jos sutikimą?

Šioje srityje atsakinga institucija yra Socialinės globos standartų institucija, kuri paskirta Maltos centrinė institucija.

3 Trumpai aprašykite konsultacijų rengimo ir sutikimo gavimo procedūrą (nurodykite reikiamus dokumentus, terminus, procedūros sąlygas ir kitą susijusią informaciją).

Kad Maltoje būtų galima įregistruoti tarptautinį įkurdinimą, prašančiosios valstybės centrinė institucija turi paprašyti Maltos centrinės institucijos sutikimo.

Reikia paprašyti prašymo formos ir ją pateikti Maltos centrinei institucijai – Socialinės globos standartų institucijai.

Taikoma toliau nurodyta procedūra.

Maltos centrinei institucijai turi būti pateikta tinkamai užpildyta prašymo forma ir prašomi dokumentai. Šį prašymą turi pateikti prašančiosios valstybės centrinė institucija. Visi siunčiami prašomi dokumentai turi būti tik maltiečių arba anglų k.

Gavusi prašymo formą Maltos centrinė institucija nustato, dėl kokio įkurdinimo kreipiamasi.

Atsižvelgdama į atvejį, Maltos centrinė institucija prašymą ir dokumentus siunčia atitinkamai Maltos kompetentingai institucijai, pvz., vaikų apsaugos įstaigai *Agenzija Appoġġ*. Visais atvejais kompetentingos institucijos prašymus vertina remdamosi savo žiniomis ir tinkamai atsižvelgdamos į šiuos vaiko įkurdinimo aspektus: švietimo / pedagoginį, teisinės pagalbos, psichosocialinį / psichiatrinį ir vaiko saugumo / apsaugos.

Tada Maltos centrinė institucija apie kompetentingų Maltos institucijų sprendimą dėl tarptautinio vaiko įkurdinimo galės pranešti prašančiosios valstybės kompetentingai institucijai. **Vaiko įkurdinimo procedūrą galima pradėti tik gavus Maltos centrinės institucijos sutikimą.** Tada prašančiosios valstybės centrinės institucija Maltos centrinę instituciją informuos apie tarpvalstybinio įkurdinimo pradžios datą.

Kai kurie dokumentai, kuriuos reikia pateikti su prašymu:

- a) motinos, tėvo ir vaiko nacionalinės asmens tapatybės kortelės ir (arba) paso kopija,
- b) vaiko (-ų) gimimo liudijimas (-ai),
- c) pareiškimas dėl globos ir globos teisių,
- d) bet kokie kiti reikalingi dokumentai.

4 Pagal jūsų valstybės narės nacionalinę teisę – ką reiškia globėjų šeima?

Maltos teisės aktuose sąvoka „vaikus globojanti šeima“ nenumatyta. Tačiau 2007 m. Globos šeimoje akto (Maltos įstatymų 491 skyrius) 2 straipsnyje „globėjas“ apibrėžtas kaip „vienas ar daugiau asmenų, kuriam (-iems) Globos taryba leido globoti vaiką“. Be to, Nepilnamečių apsaugos (Alternatyvios globos) akto (Maltos įstatymų 602 skyrius), kuriuo, jam įsigaliojus, bus pakeistas 2007 m. Globos šeimoje įstatymas, 2 straipsnyje „globėjas“ apibrėžtas kaip „vienas ar daugiau asmenų, kuriam (-iems) Globos taryba leido globoti nepilnamečią“.

5 Ar į globėjų šeimos sąvoką įtraukiami giminaičiai? Jei taip, kokie?

Maltos teisės aktuose sąvoka „vaikus globojanti šeima“ nenumatyta.

Paskutinis naujinimas: 05/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Vaiko įkurdinimas kitoje valstybėje, be kita ko, globėjų šeimoje - Slovakija

1 Ar pagal jūsų nacionalinę teisę yra nustatyta prievolė konsultuotis ir gauti sutikimą prieš įkurdinant vaiką kitoje valstybėje? Nurodykite galimas išimtis.

Kad vaikui galėtų būti paskirta globa šeimoje, reikalingas sutikimas. Kai Tarptautinės vaikų ir jaunuolių teisinės apsaugos centro, kaip pagal 56 straipsnį kompetentingos institucijos, prašoma duoti sutikimą dėl tarptautinio vaiko įkurdinimo, jis visada konsultuojasi su Centrine darbo, socialinių reikalų ir šeimos tarnyba, kaip įstaiga, atsakinga už vaikų gerovę ir teisinę apsaugą bei socialinę rūpybą.

2 Jei reikalaujama iš anksto konsultuotis ir gauti sutikimą, su kuria institucija reikia konsultuotis ir gauti jos sutikimą?

Centrui privaloma Centrinės tarnybos ekspertų rekomendacija.

3 Trumpai aprašykite konsultacijų rengimo ir sutikimo gavimo procedūrą (nurodykite reikiamus dokumentus, terminus, procedūros sąlygas ir kitą susijusią informaciją).

Centras prašo pateikti pakankamą informaciją ir reikšmingus dokumentus dėl procedūros, o tada su Centrine tarnyba konsultuojasi dėl vaiko įkurdinimo. Kai vaiką planuojama įkurdinti vaikų priežiūros įstaigoje, konkrečiai Centrinės tarnybos užduotis yra užtikrinti vaikui vietą tinkamoje Slovakijos vaikų priežiūros įstaigoje.

Tada Centrinė tarnyba pateikia Centrui rekomendaciją dėl konkretaus atvejo ir, jei vaiką planuojama įkurdinti vaikų priežiūros įstaigoje, – dėl konkrečios įstaigos, kurioje vaikas turi būti įkurdintas.

Paprastai Centras prašo pateikti su teismo procesu ir teismų jau priimtais sprendimais susijusią informaciją ir dokumentus, informaciją ir dokumentus apie vaiko šeimos narius, taip pat vaiko įkurdinimo priežastis, psichologų ar socialinių darbuotojų išvadas ir bet kokias kitas ekspertų išvadas.

4 Pagal jūsų valstybės narės nacionalinę teisę – ką reiškia globėjų šeima?

Šeimos įstatyme Nr. 36/2005 nurodyta, kad, jei tėvai neprižiūri arba negali prižiūrėti nepilnamečio ir jei tai pateisinama nepilnamečio interesais, teismas gali nuspręsti vaiko globą patikėti fiziniam asmeniui, kuris nori tapti globėju ir atitinka reikalavimus. Globėjas nepilnamečiu privalo rūpintis taip pat, kaip juo rūpintųsi tėvai. Globėjas teisė atstovauti nepilnamečiui ir administruoti jo turtą turi tik dėl įprastų klausimų. Kol nepilnamečiui paskirta globa šeimoje, jo tėvai gali įgyvendinti tik tas tėvų teises ir pareigas, už kurias nėra atsakingas globėjas. Jei globėjas mano, kad nepilnamečio teisėto globėjo priimtas sprendimas esminiu klausimu neatitinka nepilnamečio interesų, jis gali prašyti, kad tą sprendimą peržiūrėtų teismas. Tėvai turi teisę bendrauti su nepilnamečiu, kuriam buvo paskirta globa šeimoje. Jei tėvai ir globėjas negali susitarti dėl tos teisės įgyvendinimo, klausimą pagal vieno iš tėvų arba globėjo prašymą sprendžia teismas. Spręsdamas dėl nepilnamečio globos šeimoje, teismas nustato tėvų ar kitų fizinių asmenų, įpareigotų išlaikyti vaiką, išlaikymo prievolių dydį ir reikalauja šių asmenų išlaikymo išlaidas mokėti vaikų gerovės ir teisinės apsaugos įstaigai.

Be globos šeimoje, Slovakijos teisėje numatyta kitos formos pakaitinė globa (pakaitinė asmeninė globa), tačiau ji nelaikoma globa šeimoje. Kai nepilnamečiui taikoma pakaitinė asmeninė globa, teismas teikia pirmenybę nepilnamečio giminaičiams, jei jie atitinka reikalavimus.

5 Ar į globėjų šeimos sąvoką įtraukiami giminaičiai? Jei taip, kokie?

Atliekant globėjo vertinimą giminystės ryšys ar jo laipsnis neturi reikšmės. Tačiau gali atsitikti taip, kad giminystės ryšiais susijusiam vaikui taip pat taikoma globa, jei globėjas atitinka teisinius reikalavimus; tokiu atveju gali būti laikoma, kad vaikus globojančiai šeimai priklauso giminaičiai.

Paskutinis naujinimas: 29/07/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Vaiko įkurdinimas kitoje valstybėje, be kita ko, globėjų šeimoje - Švedija

1 Ar pagal jūsų nacionalinę teisę yra nustatyta prievolė konsultuotis ir gauti sutikimą prieš įkurdinant vaiką kitoje valstybėje? Nurodykite galimas išimtis.

Norint vaikus įkurdinti kituose namuose, reikalinga išankstinė konsultacija ir sutikimas. Jei vaikas bus įkurdintas pas vaiko tėvus arba asmenis, turinčius vaiko globos teises, išankstinės konsultacijos ir sutikimo nereikia.

2 Jei reikalaujama iš anksto konsultuotis ir gauti sutikimą, su kuria institucija reikia konsultuotis ir gauti jos sutikimą?

Savivaldybės, kurioje bus įkurdintas vaikas, socialinės apsaugos institucija.

3 Trumpai aprašykite konsultacijų rengimo ir sutikimo gavimo procedūrą (nurodykite reikiamus dokumentus, terminus, procedūros sąlygas ir kitą susijusią informaciją).

Būtina išankstinė sutikimo sąlyga – Socialinės gerovės valdybos vertinimas, kuriame konstatuota, kad vaiko įkurdinimas atitinka jo interesus. Atliekant bet kokį vertinimą, ar vaiko įkurdinimas atitinka vaiko interesus, pirmiausia reikėtų atsižvelgti į vaiko ryšį su Švedija, t. y. ar vaikas turi socialinius ryšius su tėvais ar giminaičiais Švedijoje arba ar vaiko nacionalinė ar kultūrinė aplinka yra Švedijoje. Ta pati taisyklė *mutatis mutandis* taikoma vaiko įkurdinimui užsienyje. Kitas reikalavimas norint gauti sutikimą dėl įkurdinimo Švedijoje arba dėl sprendimo įkurdinti užsienyje – kiek tai įmanoma, išsiaiškinti vaiko nuomonę dėl įkurdinimo. Be to, Socialinės gerovės valdyba sutikimą gali duoti tik tuo atveju, jei su priemone sutinka vaiko globėjas, arba, jei vaikui yra penkiolika metų, – pats vaikas. Prieš duodant sutikimą turi būti patikrintos sąlygos konkrečiuose namuose ir priežiūros namuose sąlygos, o vaikas turi turėti leidimą gyventi šalyje, jei jis reikalingas.

Socialinės gerovės valdyba turi nedelsdama atlikti tyrimą dėl galimo sutikimo ir jį užbaigti ne vėliau kaip per keturis mėnesius. Jei yra ypatingų priežasčių, tyrimo terminas gali būti pratęstas tam tikram laikotarpiui. Kad būtų galima atlikti tyrimą, užsienio institucija byloje turi nurodyti, apie kokius atskirus namus kalbama prašyme dėl įkurdinimo.

Socialinės gerovės valdybos, kurios patvirtino vaiko įkurdinimą Švedijoje, nėra atsakingos už išlaidas, susijusias su įkurdinimu, pvz., vaiko pragyvenimo išlaidas ar globėjų namų mokesčius.

4 Pagal jūsų valstybės narės nacionalinę teisę – ką reiškia globėjų šeima?

Švedijos teisės aktuose sąvoka „vaikus globojanti šeima“ nenumatyta. Tačiau vaikai gali būti įkurdinti globėjų namuose. Potvarkio dėl socialinių paslaugų (2001:937) 3 skyriaus 2 straipsnyje „globėjo namai“ apibrėžiami kaip atskiri namai, į kuriuos Socialinės gerovės valdybos vardu priimami vaikai nuolatinei globai ir mokymui arba suaugusieji globai ir slaugai ir kurie veikia ne profesionaliai.

5 Ar į globėjų šeimos sąvoką įtraukiami giminaičiai? Jei taip, kokie?

Švedijoje sąvoka „globėjo namai“ apima visus vaiko giminaičius. Tačiau Socialinės gerovės valdybos sutikimo ar konkretaus sprendimo dėl globos nereikia, jei vaikas bus įkurdintas atskiruose namuose, priklausančiuose vienam iš vaiko tėvų arba kitam asmeniui, turinčiam vaiko globos teises.

Paskutinis naujinimas: 27/07/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Vaiko įkurdinimas kitoje valstybėje, be kita ko, globėjų šeimoje – Anglija ir Velsas

1 Ar pagal jūsų nacionalinę teisę yra nustatyta prievolė konsultuotis ir gauti sutikimą prieš įkurdinant vaiką kitoje valstybėje? Nurodykite galimas išimtis.

Tam, kad valstybė per vietos valdžios instituciją galėtų patikėti vaiką šeimai, ji turi remtis [1989 m. Vaikų įstatymu](#). Tai būtų atliekama remiantis arba 20 straipsniu, kuriame reikalaujama, kad vietos valdžios institucija tam tikromis aplinkybėmis apgyvendintų vaiką, arba teismo nutartimi dėl globos, priimta pagal 31 straipsnį. Vietos valdžios institucijoms pagal Anglijos teisę priimant sprendimus dėl vaiko patikėjimo šeimai, į vaiko poreikius turi būti atsižvelgiama pirmiausia. [2010 m. Globos planavimo, vaiko patikėjimo šeimai ir bylų peržiūros \(Anglija\) taisyklėse](#) (toliau – 2010 m. Taisyklės) nurodyta, kad atsakinga valdžios institucija dėl vaikų, kuriuos apgyvendina arba globoja vietos valdžios institucija, globos plano, jei pagrįstai tikslinga, turėtų susitarti su bet kuriuo iš vaiko tėvų ir (arba) su asmeniu, kuris nėra vienas iš vaiko tėvų, tačiau vaiko atžvilgiu turi tėvų pareigas, arba, jeigu tokio asmens nėra – su asmeniu, kuris vėliausiai rūpinosi vaiku prieš atsakingai valdžios institucijai patikint vaiko šeimai. Jeigu 16 metų ar vyresnis vaikas sutinka, kad vietos valdžios institucija jį apgyvendintų, 2010 m. Taisyklėse reikalaujama, kad globos planas būtų suderintas su pačiu vaiku.

Kalbant apie privačios globos šeimoje apibrėžtą atitinkančią tvarką, vietos valdžios institucija privalo nustatyti, ar bus pakankamai apsaugota ir skatinama vaiko gerovė, ir, vykdydama savo pareigas pagal 1989 m. Vaikų įstatymo 67 straipsnį, turėtų nustatyti visų privačios globos tvarkos aspektų tinkamumą. Siekiant tai įgyvendinti, [2005 m. Privačios vaikų globos tvarkos taisyklėse](#) (2005 m. Taisyklės) numatyta, kad privatus globėjas iki globos pradžios iš anksto apie šią globą praneša vietos valdžios institucijai, tačiau jeigu vaikas turi būti perduotas globai per šešias savaites, tada vietos valdžios institucija turi būti informuojama nedelsiant. Bet kuris privačioje vaiko globoje dalyvaujantis asmuo turėtų vietos valdžios institucijai apie tai pranešti iš karto, kai tik susitariama dėl globos. Vietos valdžios institucijos atstovai turi apsikankinti būste ir pasikalbėti su siūlomais privačiais globėjais, namų ūkio nariais ir vaiku ir, jeigu įmanoma, aplankyti vaiko tėvus bei kitus tėvų pareigas vaiko atžvilgiu turinčius asmenis ir su jais pasikalbėti. Vietos valdžios institucija turi kuo geriau išsiaiškinti 2005 m. Taisyklių prieduose išdėstytą įvairią informaciją.

2 Jei reikalaujama iš anksto konsultuotis ir gauti sutikimą, su kuria institucija reikia konsultuotis ir gauti jos sutikimą?

Jeigu vaiką šeimai patiki vietos valdžios institucija, pagal 1989 m. Vaikų įstatymo 20 straipsnį turi būti atliktos konsultacijos ir duotas sutikimas, t. y. dėl vaiko patikėjimo šeimai turi susitarti tėvai arba kiti tėvų pareigas vaiko atžvilgiu turintys asmenys, be to, turi būti įvykdytos vaiko apgyvendinimo sąlygos. Kitas variantas – vaiką vietos valdžios institucijos gali patikėti šeimai pagal teismo priimtą nutartį dėl globos. Abiem atvejais vietos valdžios institucija visų pirma turi įvykdyti 1989 m. Vaikų įstatymo ir 2010 m. Taisyklių reikalavimus. Jei pagrįstai tikslinga, vietos valdžios institucija turi siekti sudaryti susitarimą su vaiko tėvais ar bet kuriuo kitu asmeniu, turinčiu tėvų pareigas vaiko atžvilgiu, o jeigu tinkama pagal amžių – ir su vaiku, dėl globos plano, kuriame būtų išdėstyta, kaip vietos valdžios institucija patenkins vaiko poreikius.

Susitarimo dėl privačios globos atveju privatus globėjas tampa atsakingas už kasdienį rūpinimąsi vaiku, kad būtų skatinama ir apsaugota jo gerovė. Aukščiausia pareiga užtikrinti ir skatinti privačiai globojamo vaiko gerovę ir toliau tenka kuriam nors iš tėvų arba kitam asmeniui, turinčiam tėvų pareigas. Vietos valdžios institucija privačių globėjų oficialiai netvirtina ir neregistruoja. Tačiau vietos valdžios institucijos privalo įsitikinti, kad tinkamai apsaugota ir skatinama vaikų, kurie yra arba bus privačiai globojami tų vietos valdžios institucijų veiklos teritorijoje, gerovė. Teisinės pareigos vaiko atžvilgiu tenka būtent tai vietos valdžios institucijai, kurios veiklos teritorijoje privačiai globojamas vaikas gyvena. 2005 m. Taisyklėse nustatomos pareigos tėvams arba tėvų pareigas turinčiam asmeniui, privatiems globėjams ir visiems kitiems (tiesiogiai ar netiesiogiai) globoje dalyvaujantiems asmenims už vaiką, kuris bus privačiai globojamas, pasirūpinti, kad vietos valdžios institucijai būtų pranešta apie siūlomą arba faktinį susitarimą dėl privačios globos. Be to, švietimo, sveikatos ir kiti specialistai taip pat turėtų pranešti vietos valdžios institucijai apie jiems žinomą susitarimą dėl privačios globos, jeigu jie nėra įsitikinę, kad vietos valdžios institucijai buvo arba bus pranešta apie tą susitarimą.

3 Trumpai aprašykite konsultacijų rengimo ir sutikimo gavimo procedūrą (nurodykite reikiamus dokumentus, terminus, procedūros sąlygas ir kitą susijusią informaciją).

Jeigu vaiką šeimai patiki vietos valdžios institucija, 2010 m. Taisyklėse nustatyti globos planavimo proceso terminai, tačiau pranešimas apie sprendimą dėl vaiko patikėjimo šeimai nenumatytas. Atsakinga valdžios institucija, prieš pirmą kartą patikėdama vaiką šeimai, pirmiausia turi parengti globos planą, o jeigu to daryti nepraktiška, tada ji planą turi parengti per dešimt darbo dienų nuo pirmojo vaiko patikėjimo šeimai. Planas turi būti nuolat tikrinamas, tai prižiūri nepriklausomas tikrintojas. Atsakinga valdžios institucija pirmą kartą vaiko bylą turi peržiūrėti per 20 darbo dienų nuo tos dienos, kurią vaikas pradėdamas globoti. Antroji peržiūra turi būti atliekama ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo pirmosios, o vėlesnės peržiūros turi būti atliekamos šešių mėnesių neviršijančiais intervalais. Peržiūras atlieka vaiko socialinis darbuotojas (kurį paskiria atsakinga valdžios institucija), jas atlikus turėtų būti įsitikinta, kad atitinkamai atvejais buvo konsultuojamasi su vaiku, kitomis šalimis, įskaitant globėjus, vaiko mokyklą arba darželį, medicinos specialistą ar kitą susijusį asmenį.

2005 m. Taisyklėse numatyti pranešimo terminai, vertinimas ir tolesnis reikalavimas vietos valdžios institucijai įsitikinti, kad jos veiklos teritorijoje privačiai globojamų vaikų gerovė yra apsaugota ir skatinama. Kalbant apie pranešimą, asmuo, siūlantis privačiai globoti vaiką, atitinkamai vietos valdžios institucijai apie šį pasiūlymą turi pranešti likus bent šešioms savaitėms iki tos dienos, kurią turi būti pradėdama privati globa, arba nedelsdamas, jeigu globa turi būti pradėdama likus mažiau nei šešioms savaitėms. Be to, bet kuris asmuo, taip pat ir vienas iš tėvų arba kitas tėvų pareigas vaiko atžvilgiu turintis asmuo, kuris (tiesiogiai ar netiesiogiai) dalyvauja ar nedalyvauja rengiantis privačiai vaiko globai, turi atitinkamai vietos valdžios institucijai kuo greičiau pranešti apie tai, kad globai yra pasirengta. Per septynias dienas nuo pranešimo apie šį pasirengimą vietos valdžios institucijos atstovai turi apsikankinti būste, kuriame bus globojamas vaikas. Vietos valdžios institucija įvertina pasirengimą arba siūlomą pasirengimą globai. Tada vietos valdžios institucijos vykdo tolesnius apsikankinimus. Būste, kuriame globojamas vaikas, turi būti lankomasi ne rečiau kaip kas šešias savaites per pirmuosius metus ir ne rečiau kaip kas dvylika savaičių antraisiais ir vėlesniais globos metais.

4 Pagal jūsų valstybės narės nacionalinę teisę – ką reiškia globėjų šeima?

Pagal Anglijos teisės aktus vaikus globojančia šeima laikoma situacija, kai vietos valdžios institucija patiki vaiką registruotos globos paslaugų agentūros patvirtintam asmeniui – globėjui, įvertinusi globėjo ir jo namų ūkio tinkamumą vaiko arba jaunuolio, kurį valstybė ėmėsi globoti, globai. Agentūra gali įvertinti ir patvirtinti bet kurį asmenį, kurį laiko tinkamu. Atlikdama vertinimą, agentūra atsižvelgia į galimą visų namų ūkio narių poveikį globai arba indėlį į ją. Tikimasi, kad bus patikrinta informacija apie visų namų ūkio narių, nepatvirtintų kaip globėjai, teistumą, o šio patikrinimo rezultatai gali turėti poveikį namų ūkio tinkamumo vertinimui.

Be to, privati globa vykdoma remiantis 1989 m. Vaikų įstatymo 66 straipsniu, kai jaunesniam negu 16 metų vaikui (arba jaunesniam negu 18 metų neįgaliam vaikui) globą ir būstą savo namuose suteikia asmuo, kuris nėra vienas iš tėvų, tėvų pareigas vaiko atžvilgiu turintis asmuo ar giminitis (kaip apibrėžta 1989 m. Vaikų įstatymo 105 straipsnyje, t. y. vienas iš senelių, tikras ar netikras brolis ar sesuo, brolienė ar svainis), dėdė ar teta (dėdienė ar tetėnas) ar įtėvis / įmotė nebus privati globėjai). Vaikas nelaikomas privačiai globojamu, jeigu asmuo jį globoja trumpiau negu 28 dienas ir neketina ilgiau to daryti. Šios

apibrėžties išimtis yra nustatytos 1989 m. Vaikų įstatymo 8 priede. Jeigu jaunuolis nėra neįgalus pagal 1989 m. Vaikų įstatymą, jaunuolio privati globa pasibaigia, kai jam sueina 16 metų, tačiau jeigu gyvenamoji vieta nepasikeičia, tada įstatyme nustatytos gairės – [1989 m. Vaikų įstatymo pakeitimo įstatymo Privačios globos gairės](#) – taikomos toliau, nes globa virsta neoficialia šeimos ir draugų globa.

Privatus globėjas tampa atsakingu už kasdienį rūpinimąsi vaiku. Tėvų pareigos vaiko atžvilgiu ir toliau tenka kuriam nors iš tėvų. Vietos valdžios institucija privataus globėjo oficialiai netvirtina ir neregistruoja. Tačiau vaiko gyvenamosios vietos valdžios institucija privalo įsitikinti, kad apsaugota ir skatinama vaikų, kurie yra arba bus privačiai globojami tos vietos valdžios institucijos veiklos teritorijoje, gerovė. Atlikdama minėtą įvertinimą, vietos valdžios institucija turi nustatyti visų privačios globos tvarkos aspektų tinkamumą, kaip numatyta 2005 m. Taisyklėse. Kai vietos valdžios institucija nėra įsitikinusi, kad privačiai globojamo vaiko gerovė yra arba bus tinkamai apsaugota ar skatinama, ji turi imtis pagrįstų veiksmų užtikrinti, kad vaiką apgyvendintų vienas iš jo tėvų (ar kitas tėvų pareigas turintis asmuo) arba giminaitis, ir apsvarstyti, ar institucija turi atlikti jai įstatyme nustatytas su vaiku susijusias funkcijas.

5 Ar į globėjų šeimos sąvoką įtraukiami giminaičiai? Jei taip, kokie?

Valstybė per vietos valdžios instituciją vaiką šeimai patiki tik tokiomis aplinkybėmis, kai giminaičiai yra praėję globos vertinimo procesą ir juos tinkamai globoti pripažino globos paslaugų teikėjo sušaukta globos komisija. „Šeimos ir draugų“ statusą turintys globėjai Anglijoje sudaro maždaug 18 proc. visų globėjų. Jie vertinami ne taip griežtai; nors jie ir gauna finansinę paramą rūpinimosi vaiku ar vaikais išlaidoms padengti, nesitikima, kad jie globos giminstės ryšiais nesusijusius vaikus. Tai gali būti su vaiku giminstės ryšiais susijęs arba apskritai ryšys su vaiku turintis asmuo.

Privačios globos atveju privatus globėjas gali būti išplėstinės šeimos narys, pvz., pusbrolis arba vieno iš senelių sesuo. Tačiau asmuo, kuris yra giminaitis pagal 1989 m. Vaikų įstatyme nustatytą giminaičio apibrėžtį, t. y., vienas iš senelių, tikras ar netikras brolis ar sesuo (brolienė ar svainis), dėdė ar teta (dėdienė ar tetėnas) ar vienas iš įtėvių, privačiu globėju nelaikomas. Privatus globėjas gali būti šeimos draugas, vaikų draugo vienas iš tėvų arba vaiko šeimos anksčiau nepažinotas asmuo, norintis privačiai globoti vaiką. Vis dėlto pabrėžtina, kad globa privačia laikoma tik tada, kai vaikas yra jaunesnis negu 16 metų (arba jaunesnis negu 18 metų, jeigu yra neįgalus) ir jis globojamas ir aprūpinamas būstu 28 dienų arba ilgesnį laikotarpį.

Paskutinis naujinimas: 02/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Vaiko įkurdinimas kitoje valstybėje, be kita ko, globėjų šeimoje - Šiaurės Airija

1 Ar pagal jūsų nacionalinę teisę yra nustatyta prievolė konsultuotis ir gauti sutikimą prieš įkurdinant vaiką kitoje valstybėje? Nurodykite galimas išimtis.

Taip, pagal [1995 m. Įsakymą dėl vaikų \(Šiaurės Airija\)](#) (toliau – Įsakymas dėl vaikų) reikalaujama išsiaiškinti vaiko, jo tėvų ar bet kurio kito tėvų pareigas turinčio asmens ar kito susijusio asmens pageidavimus ir nuomones ir priimant sprendimą dėl vaiko gerovės į tuos pageidavimus ir nuomones deramai atsižvelgti.

2 Jei reikalaujama iš anksto konsultuotis ir gauti sutikimą, su kuria institucija reikia konsultuotis ir gauti jos sutikimą?

Šiaurės Airijos teisės aktai dažniausiai atspindi Anglijos ir Velso [1989 m. Vaikų įstatymą](#). Jų yra trys kategorijos:

- neoficialūs – tėvų ir giminaičių susitarimai nedalyvaujant socialinėms tarnyboms;
  - savanoriški – tėvų ir vietos valdžios institucijos susitarimai (Įsakymo dėl vaikų 21 ir 27 straipsniai);
  - nutartis dėl globos – siekiant, kad būtų priimta ši nutartis, reikia kreiptis į teismą (Įsakymo dėl vaikų 27 ir 50 straipsniai).
- Privačios globos tvarka yra panaši į galiojančią Anglijoje ir Velse (žr. Anglijos ir Velso informacijos suvestinę).

3 Trumpai aprašykite konsultacijų rengimo ir sutikimo gavimo procedūrą (nurodykite reikiamus dokumentus, terminus, procedūros sąlygas ir kitą susijusią informaciją).

Galioja tam tikri formalumai, kuriais siekiama palengvinti keitimąsi informacija ir (arba) jos teikimą, kai jaunuolis pradėdamas globoti, ir atlikti nuolatinis tikrinimus.

4 Pagal jūsų valstybės narės nacionalinę teisę – ką reiškia globėjų šeima?

Įsakyme dėl vaikų sąvoka „šeima“ neapibrėžta. Įsakyme dėl vaikų „globa“ apibrėžiama kaip vaiko patikėjimas šeimai, vaiko giminaičiui arba bet kuriam kitam tinkamam asmeniui, kaip apibrėžta Įsakymo 27 straipsnio 3 dalyje.

5 Ar į globėjų šeimos sąvoką įtraukiami giminaičiai? Jei taip, kokie?

Įsakymo dėl vaikų 27 straipsnio 2 dalies a punkte leidžiama patikėti vaiką:

- i) šeimai;
- ii) vaiko giminaičiui arba
- iii) bet kuriam kitam tinkamam asmeniui.

Sąvoka „giminaitis“ Įsakymo dėl vaikų 2 straipsnio 2 dalyje apibrėžta kaip „vienas iš senelių, tikras ar netikras brolis ar sesuo (brolienė ar svainis), dėdė ar teta (dėdienė ar tetėnas), taip pat atitinkami per civilinės partnerystės ryšį įgyti giminaičiai arba vienas iš įtėvių“.

Paskutinis naujinimas: 05/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Vaiko įkurdinimas kitoje valstybėje, be kita ko, globėjų šeimoje - Škotija

1 Ar pagal jūsų nacionalinę teisę yra nustatyta prievolė konsultuotis ir gauti sutikimą prieš įkurdinant vaiką kitoje valstybėje? Nurodykite galimas išimtis.

Nacionalinė teisė, kuria reglamentuojami atvejai, kai vaiką globoja giminaitis (giminaičio globa)

Yra keli teisiniai būdai, kai Škotijos pilietį vaiką gali globoti giminaičiai. Vaiką galima globoti:

a. neoficialiu susitarimu.

Giminaitis arba draugas (globojantis giminaitis) gali globoti vaiką vieno iš tėvų ir globojančio giminaičio susitarimu, be valstybės narės sutikimo ir be jos žinios. Giminaitis gali būti Škotijoje ar kitur;

b. už vaiką atsakingos vietos valdžios institucijos paskyrimu (pagal [1995 m. Vaikų \(Škotija\) įstatymo](#) 25 straipsnį).

Jeigu nėra asmens, galinčio rūpintis vaiku, arba vienas iš tėvų sutinka, kad vaiką globotų valstybės narė, už vaiko gerovę atsakinga vietos valdžios institucija privalo įvertinti vaiko poreikius ir atsižvelgti į dalyvaujančių asmenų, įskaitant giminaitį ar draugą (globojantį giminaitį) ir vaiką, nuomonę, o tada suplanuoti vaiko situaciją, be to, būtų reikalingas globėjo ir vietos valdžios institucijos susitarimas. Atliekami bent jau teistumo ir sveikatos patikrinimai;

c. Vaikų komisijos nutarimu. ([1995 m. Vaikų komisijos posėdžių \(Škotija\) įstatymas](#)).

Vaikų komisijos posėdyje bus įvardyta už vaiką atsakinga vietos valdžios institucija. Tai paprastai būna vaiko gyvenamosios vietos valdžios institucija.

Posėdyje turi teisę dalyvauti tėvai ir kiti tėvų pareigas turintys asmenys. Gali dalyvauti kiti artimi giminaičiai.

Vaikui gali būti nurodyta dalyvauti Vaikų komisijos posėdyje, kuriame bus priimtas sprendimas, kur vaikas turi pasilikti. Sprendimą galima apskųsti šerifo teismui. Jeigu priimamas sprendimas apgyvendinti vaiką pas giminaitį, turi būti pripažinta, kad globėjas ir jo nekilnojamasis turtas yra tinkamas, ir jis turi sutikti rūpintis vaiku.

2 Jei reikalaujama iš anksto konsultuotis ir gauti sutikimą, su kuria institucija reikia konsultuotis ir gauti jos sutikimą?

Už vaiką atsakinga vietos valdžios institucija privalo pateikti globojančio giminaičio vertinimą. Jeigu giminaitis gyvena kitos vietos valdžios institucijos veiklos teritorijoje, tada, vietos valdžios institucijoms susitarus, šis vertinimas galėtų būti atliekamas palaikant ryšį su vietos valdžios institucija, kurios veiklos teritorijoje globėjas gyvena.

Už vaiką atsakinga vietos valdžios institucija patikrins giminaičio tinkamumą ir jai teks tolesnė pareiga šį tinkamumą užtikrinti. Šiuo tikslu už vaiką atsakingai vietos valdžios institucijai gali tekti daugiau negu vieną kartą aplankyti giminaitį ir (arba) pasitikėti giminaičio buvimo vietos valdžios institucijos informacija. Būtina, kad abi vietos valdžios institucijos palaikytų glaudžius ryšius siekdamas užtikrinti, kad vertinimas būtų toks patikimas, koks turėtų būti.

Kyla rizika, kad, jeigu vertinimas bus sutrumpintas, apgyvendinimas sužlugds ir neatitiks vaiko poreikių. Visapusišką įvertinimą taip pat reikia atlikti siekiant užtikrinti, kad, kai vaikas persikels gyventi pas giminaitį, vaikas ir giminaitis gautų tinkamą pagalbą. Taip būtų ir tuo atveju, jeigu būtų priimtas sprendimas perkelti vaiką į kitą šalį.

3 Trumpai aprašykite konsultacijų rengimo ir sutikimo gavimo procedūrą (nurodykite reikiamus dokumentus, terminus, procedūros sąlygas ir kitą susijusią informaciją).

 2009 m. Vaikų globos taisyklių (Škotija), 11 straipsnyje išdėstyti bendrieji principai, kuriais privalo vadovautis vietos valdžios institucijos.

Vietos valdžios institucija neturi apgyvendinti vaiko pas globojančią giminaitį, jeigu ji nėra įsitikinusi, kad:

- apgyvendinimas atitinka vaiko interesus;
- vaiko apgyvendinimas pas tą globojančią giminaitį atitinka vaiko interesus;
- remiantis Taisyklių 10 straipsnio 3 dalyje nurodytu įvertinimu, tas globojantis giminaitis yra tinkamas asmuo rūpintis vaiku;
- ji atsižvelgė į visą savo turimą informaciją, susijusią su jos pareigų vykdymu pagal 1995 m. Įstatymo 17 straipsnio 1–5 dalis;
- globojantis giminaitis sudarė rašytinį susitarimą su vietos valdžios institucija pagal Taisyklių 12 straipsnį ir
- globojantis giminaitis sudarė rašytinį susitarimą su vietos valdžios institucija dėl 4 sąraše nurodytų klausimų.

Vadovaujantis vertinimo procedūra trumpalaikiams sprendimams priimti atliekami bent jau teistumo ir sveikatos patikrinimai, o visapusišką vertinimą atlieka už vaiką atsakinga vietos valdžios institucija, kai reikia priimti ilgesnio laikotarpio – iki metų trukmės – sprendimus. Vertinamas globėjo tinkamumas rūpintis vaiku, kad jis pats būtų tinkamas ir kad jo būstas taip pat būtų tinkamas vaiko globai.

Pagal globojančio giminaičio vertinimo modelį turėtų būti aiškiai atsižvelgiama į vaiko poreikius ir į globojančio giminaičio gebėjimą juos patenkinti. Vertinimas turėtų būti susietas su pradinės tvarkos peržiūra, taikant tokį tvarkaraštį:

- po trijų dienų;
- po šešių savaitių;
- užbaigiant giminaičio vertinimą tokiu laiku, kad praėjus keturiems su puse mėnesio būtų galima peržiūrėti vaiko padėtį.

4 Pagal jūsų valstybės narės nacionalinę teisę – ką reiškia globėjų šeima?

Vaikus globojanti šeima Škotijoje apima bent vieną suaugusįjį, kurį kaip tinkamą globoti vaiką atrinko, patvirtino ir užregistravo vietos valdžios institucija, privati arba savanoriška globos agentūra, savo ruožtu užregistruota Globos inspekcijoje ir kasmet tikrinama pagal nacionalinius globos standartus.

5 Ar į globėjų šeimos sąvoką įtraukiami giminaičiai? Jei taip, kokie?

Ne. Škotijoje tai būtų apibrėžiama kaip susitarimas su globojančiu giminaičiu. Globojantis giminaitis Škotijoje yra:

- asmuo, susijęs su vaiku kraujo ryšiais, per santuoką arba civilinę partnerystę, nesant giminystės ryšio artumo apribojimų;
- vaikui žinomas ir jau kurį laiką ryšius su juo palaikantis asmuo. Tai galėtų būti artimi draugai, kurie gerai pažįsta vaiką reguliariai su juo bendraudami ir gali būti laikomi priklausančiais vaiko pažįstamų žmonių ratui.

Sąvoka „giminaitis“ nereiškia jokios konkrečios grupės ar kategorijos.

Paskutinis naujinimas: 03/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Vaikų įkurdinimas kitoje valstybėje, be kita ko, globėjų šeimoje - Gibraltaras

1 Ar pagal jūsų nacionalinę teisę yra nustatyta prievolė konsultuotis ir gauti sutikimą prieš įkurdinant vaiką kitoje valstybėje? Nurodykite galimas išimtis.

2009 m. Vaikų įstatymo VIII A dalimi į nacionalinę teisę perkeliamas 1996 m. Hagos konvencija ratifikuotos specialios procedūros ir įpareigojimai.

Konvencijoje, žinoma, numatytas valstybių tarpusavio bendradarbiavimas tais atvejais, kai vaikai patikimi alternatyviai globai užsienyje, pavyzdžiui, pagal vaiko patikėjimo šeimai arba kitus ilgalaikius susitarimus, kurie nėra įvaikinimas.

Visų pirma 2009 m. Vaikų įstatymo 93M straipsnyje reikalaujama kitos susitariančiosios valstybės centrinei institucijai pateikti ataskaitą, jeigu Globos agentūra svarsto galimybę patikėti vaiką šeimai kitoje susitariančiojoje valstybėje (pagal Konvencijos 33 straipsnį), arba pasikonsultuoti (pagal Reglamento „Briuselis IIa“ 56 straipsnį).

Sutikimo, prašymų pateikti nuomonę ir taikytinų procedūrų klausimas labai daug priklauso nuo vaiko aplinkybių ir esamo statuso. Pavyzdžiui, jeigu planuojamas vaiko patikėjimas šeimai susijęs su vaiku, kurio atžvilgiu jau išduota Aukščiausiojo Teismo nutartis dėl globos, tada nutarčiai pripažinti ar vykdyti tektų pradėti procesą Aukščiausiąjame Teisme pagal Konvencijos IV skyrių.

Be to, Vaikų įstatymo 67 straipsnyje numatyta, kad joks asmuo negali iš Gibraltaro išvežti vaiko, kuriam taikoma nutartis dėl globos, negavęs kiekvieno tėvų pareigas vaiko atžvilgiu turinčio asmens sutikimo arba (alternatyviu atveju) Aukščiausiojo Teismo leidimo.

2 Jei reikalaujama iš anksto konsultuotis ir gauti sutikimą, su kuria institucija reikia konsultuotis ir gauti jos sutikimą?

Žr. pirmiau.

2009 m. Globos įstatymo 93K straipsnyje nurodyta, kad Konvencijoje numatytas centrinės institucijos funkcijas Gibraltare pirmąją instancija atlieka teisingumo ministras.

Konvencijos 24, 26 ir 28 straipsnių tikslais nuoroda į Instituciją apima Gibraltaro Aukščiausiąjį Teismą.

35 straipsnio 2 dalies tikslu nuorodos į Instituciją apima Globos agentūrą.

3 Trumpai aprašykite konsultacijų rengimo ir sutikimo gavimo procedūrą (nurodykite reikiamus dokumentus, terminus, procedūros sąlygas ir kitą susijusią informaciją).

Teismo gautų prašymų atžvilgiu mes vadovujamės Hagos konvencijomis ir teismo darbo tvarkos taisyklėmis **2011 m. Šeimos bylų nagrinėjimo tvarka (Vaikai) (1996 m. Hagos konvencija)**.

4 Pagal jūsų valstybės narės nacionalinę teisę – ką reiškia globėjų šeima?

2009 m. Vaikų įstatyme vaikus globojanti šeima neapibrėžta. Globėjo ir vaiko patikėjimo šeimai apibrėžtos yra pateiktos.

Globėjas yra asmuo, kurį vaiko patikėjimo šeimai tikslais patvirtino Globos agentūra.

„Vaiko patikėjimas šeimai“ reiškia, kad vaiku, kuriam reikalinga globa, rūpinasi asmuo, kuris nėra vienas iš tėvų, įtėvių ar giminaičių ir nėra asmuo, kuriam kitais pagrindais tenka tėvų pareigos vaiko atžvilgiu.

5 Ar į globėjų šeimos sąvoką įtraukiami giminaičiai? Jei taip, kokie?

Vaikus globojančia šeima nelaikomi juos prižiūrintys giminaičiai ar draugai, tai žinoma kaip vaiko patikėjimas šeimai ar draugams ir vadinama vaiko patikėjimu susijusiam asmeniui.

Paskutinis naujinimas: 04/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.